

Selmeczbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGETES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is címzendő.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 ft.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.
Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

Socialismus és nemzetiség.

A mai socialistikus világban egy sajátságos, de természetes jelenségre akadunk: ez pedig nem egyéb, mint hogy az úgy nevezett nemzetiségeknél a socialismus nem csak, hogy gyökeret verni nem tud, de egyáltalában hívőkre nem talál.

Én ugyan utálok a tizenkilencedik század második felének fraziológiájában felvett „nemzetiség“ jelzőjét, melynek tiszta fogalma nincs és nem is lehet; mert van nemzet, van nemzetség de „nemzetiség“ egy oly mesterkélt csinált valami, mely bizonyos nemzeti töredéket jelentene, de senki sincsen tisztában azzal, hogy e nemzeti töredéket voltaképpen mily határok korlátozzák: mindazon által ha nemzetiségről van szó, értem alatta, a mi jó tótjainkat, a gonoszabb rumunyokat és a kedélyes németeket, kiket panslavoknak, panrománokat és pangermanoknak szeretnek itt csufolni.

Ez a mi jó, igazán jó tót népünk, ha félrevezetve nincsen, azt se tudja micsoda fán termett az a „pán-sláv“; azt tudja, hogy „pán“ az ur, de hogy ez egy általános összefogalmat képezze a slávokra nézve, mely eredetét a pas, pasa, pan-tól veszi, arról dunsztja sincsen.

Az oláh, ha mesterségesen fel nem uszítják, mint azt sajnos, lelketlen izgatók elég sűrűn teszik, megelégednék teljesen sorsával; hiszen jobb, szabadabb dolga a világon sehol sem lehetne, mint minálunk van,

Mi nálunk? Hát idegenről szólunk? Hiszen úgy a tót, mint az oláh, hozzánk tartozó véreink, kiket egy ezredév közös családi multja kapcsolt egybe magyar nemzetünkkel.

A tüdő-tuberculosis, tüdősorvadás betegségéről.

— A „Selmeczbányai Hetilap“ eredeti tározója. —

Előadta: Dr. Tóth Imre a selmeczbányai természet-tudományi és gyógyászati egylet 1898. évi február 12-én tartott gyűlésén.

(3)

Folytatás

Városunkban is nagy a tuberculosis pusztítása 10.000, lakosra 50—55 halálozás esik.

Előadásom kezdetén megemlítettem, hogy a tüdővész sokkal több áldozatot rabol el, mint egyik vagy másik járványos betegség, a tapasztalatok azt mutatják hogy az összes ragályos betegségek által elpusztított élet csak felét teszi annak ki, mint mennyit a tüdővész egy maga évenként elrabol. Köhler a császári egészségügyi hivatal igazgatója Berlinben a tüdővészről következő képen nyilatkozik: „hogy olyan vagy még szomorúbb szereplése van ma a tüdővésznek, mint minő a mult században az ojtás behozatala előtt a hólyagos himlőnek volt.

Svájcban 1882—91. években átlag 6179 ember halt meg tüdővészben, míg himlőben, tifuszban, vörhenyben, kanyaróban difteriában, croupban, orbáncban, szamárhuruban és más egyéb fertőző bántalmakban együttvéve évente csak 3800 egyén mult ki.

Poroszországban 1875—1879-diki években 10000 lakosra átlag 369 tüdővész halálozás esett, holott ugyanott pusztító kolera epidemiai évben is csak 846 kolera halálozás esett a lakosság 10000-je után Szászországban a lakosság 10000-je után 773, Bajor-

és a német? Az erdélyi szász? Ezen egykor oly szívesen látott vendég, ki évszázados családi kapcsok által most már szintén benső rokonunkká lett, ez is nemzetiség? És ez is képes volna itt pangermanismusról álmodozni? Nem, ez nem lehet.

A felvidék pánszlavjai, Erdély panrománjai és pangermánjai szemem előtt az izgatók maroknyi csoportjává redukálódnak, maga a nép pedig a tót, oláh és erdélyi szász nép még hűen őrzi családi kapcsát magyar hazánkhoz, viszonyát magyar nemzetünkhöz, melyhez ezredéves közös viszontagságos mult köti.

Különösnek látszó jelenség tehát, hogy míg a félrevezetett magyar paraszt a socialismus örvényébe került, addig az ugynevezett „nemzetiségek“, ismétlem tót, oláh, erdélyi szász stb. ettől mentek maradtak. Mondám, különösnek látszó jelenség ez, pedig ez nem különös, sőt természetes jelenség.

Hol a nép vezérei folyton csak a faj, a család, a „nemzetiség“ fenntartásáról, ennek érdekéről, létkérdéséről beszélnek és e nép figyelme örökké e kérdésekhez van lekötve, ott merő képtelenség, hogy az internacionális jellegű socialismus érvényt tudna magának szerezni.

Igy magyarázható meg az, hogy a felvidék tótjai, Erdély románai és szászai között a socialismus, ha nem is ismeretlen, de hívőkre nem talál.

Nos, mi következik ebből? Az, hogy magyar népünk, magyar parasztságunk nemzeti szempontból el van hanyagolva. Azt gondoltuk, nem kell ennek már magyarságról prédikálni, hiszen

országban pedig 652 volt a halálozás kolera járvány által egy-egy évben; s így látjuk hogy a tüdővész egy maga 5-szörte nagyobb pusztítást okoz, s pedig állandóan, mint egy kolera járványos év.

Poroszországban a kolera 40 év alatt (1831—1870) 343959 halált okozott, a tüdővész 3365000-et, az az a tüdővész az ázsiai kolera romboló hatását 10-szerte multa felül.

Franciaországban az ázsiai kolera mióta ott az 1832. évben megjelent 382955 ember életet ragadott el, míg a tüdővész ugyanezen idő alatt több mint 6 milliót. (Leon-Petit)

Vessünk egy pillantást hazai viszonyainkra, Magyarország területén, Szlavonia és Horvátországot kivéve az 1895-dik évben a járványos betegségek összesége 25337 ember halálát okozták, ide tartoznak a következő fertőző betegségek: hólyagos és bárányhimlő, difteria, torokgyík, vörheny, kanyaró, szamárhurút, hasi és küteges hagymáz, vérhas, járványos fültömirigylob, gyermekági láz, kolera, a járványos agygerinczvelő hártya gyuladás. Az 1895-dik évben orvosilag megállapított halálnem kitétt 445835 halál esetét. Ezen összehalálozásnak az előbb említett heveny fertőző betegségek 542% hozták létre; a tüdővész egy maga az 1895 évben 53519 áldozatot követelt, tehát az összes halálozásnak 12%-át, ime a tüdővész egy maga az országban amint látjuk még egyszer akkora pusztítást okoz, mint a járványos betegségek egész sorozata együtt véve.*

* Ezen adatokat részben dr. Kuthy Dezső „A tüdővész“ most megjelent munkájából, részben a „Belgyógyászat“ kézi könyve IV. kötetéből Korányi tanár értekezéséből vettem át.

ugyis magyar minden ízében. Magyar, de milyen. Nemzeti érzelmeiben félrevezetett, álladalmát idegennek, ellenségének tekintő magyar.

És mi okozta ezt?

Elhanyagolása! A népvezetés hiánya! A magyar nép iránti közöny!

Magunk vagyunk okai annak, hogy az elhagyatott magyar nép a socialismus démoni karjába került . . . pedig példát vehettünk volna — a „nemzetiségektől“.

Ezek ugyanis népszerűen szerkesztett sajtótermékekkel a mig egy részt — elég sajnos — a magyar állameszme ellen törnek, de másrészt örökösen éber figyelemet fordítanak a nép nemzetiségi érzelmeire.

A magyar nép, a magyar parasztság szája ize szerint szerkesztett és elterjedt lap alig létezik. A magyar földműveseket nemzeti érzelmeire buzdító hazafias sajtótermékek a legritkább dolgok közé tartoznak. Csoda-e, ha ilyen viszonyok között hálás talajra talált a socialistikus lelketlenség?

A socialismus leghatályosabb ellentényezője ugyanis az erősen kifejtett nemzeti öntudat, egy erős, hatalmas nemzethez való hozzátartozandóság tudata. Azon nép, melyben ezen tudat kellőleg ki van fejlődve és folytonosan ébren tartatik, talán itt-ott elégedetlen lehet, ámde nemzetközi socialistikus irányzatok előtt mindig el fog zárkozni

Ébresszük és élesszük tehát a magyar népben a régi nemzeti érzelmeiket és meg fog szünni az az ördögi erő, mely azt a socialismus sötét örvénye felé kergeti!

Nagyon szomorú ez a kép, mit a statisztika elénk ad, azonban ha csak kissé mélyebben pillantunk be a rideg számot sorozataiba, onnét még szomorítóbb adatokat olvashatunk ki, ugyan is a tüdővész még nem érte el a pusztításban tetőfokát, hanem az évről-évre terjed, hanem is rohamosan de elég szembetűnően. Leon-Petit azt mondja róla, „terjed a civilizáció haladásával!“

Poroszországban 10,000 lakosból elhalt gümőkórban:

1875-dik évben vidéken 318 városokban 346 egyén
1876-dik „ „ 309 „ 358 „
1877-dik „ „ 320 „ 382 „
1878-dik „ „ 325 „ 382 „
1879-dik „ „ 324 „ 382 „

Ezen statisztikai adat nemcsak Poroszországra áll, hanem az egész Németbirodalomra is talál, és bátran elmondható, hogy Európának többi államaiban is ily szomorító adatok vannak.

Hazánkban Korányi tanár hasonlóképen a tüdősorvadásnak fokozódó terjedését emeli ki, 1892-dik évben a hivatalos számadás szerint 46,097 tüdővész halálozásunk volt, 1893-dik évben 46,938 és 1894-dik évben már 48,954.

Békésmegyében 1880-dik évben 585 ember halt meg tüdővészben, 1885-dik évben 841, 1887-dik évben 1022, 1892-dik évben 1028, 1894-dik évben 1075; tehát 15 év lefolyása alatt ezen alföldi megyében a tüdővész még egyszer oly pusztítóvá fejlődött.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hir.** Réthy Menotti iparfelügyelő Budapestről a múlt héten két napot városunkban öltött.

— **Kinevezés.** Melts Antal selmeczi kir. adólist adóellenőrré neveztetett ki Zólyomba.

— **Névmagyarosítások.** Chauer Ottó városi számvevő vezetéknévét „Csányi“-ra, Kolpaszky János városi adólist „Kolozi“-ra és Melts Károly városi adólist „Murányi“-ra változtatta.

— **Hymen.** Özv. Steiner Gusztávnét szül. Hell Hermint, Hell Jakab polgártársunk művelt leányát eljegyezte Dr. Dáni Mihály Mór budapesti ügyvéd. A jegyesek esküvéje jövő hó 15-én lesz. — *Paxner Rezső* a Joerges-féle nyomda derék szedője eljegyezte *Ochtendung Aranka* kisasszonyt, *Ochtendung Ignác* polgártársunk kedves leányát.

— **Izraelita nőegylet.** Jeleztük már, hogy a selmeczbányai izraelita felekezetű hölgyek is egy jótékony nőegyletet akarnak alakítani. Ez meg is történt és a selmeczi izraelita nőegylet a múlt vasárnapon, az izr. elemi iskola helyiségében megtartott közgyűlésen megalakult. Megválasztottak elnökné: Goldstücker Márk drné: alelnökné: Geiger Márkusné; titkárnak: Dr. Tandlich Ignác; pénztárosnő: Singer Miksáné; választmányi tagokká: Tandlich Ignác drné, Ernst Zsigmondné, Lusztig Jakabné, Weiner Lipótné, Szold Salamonné, Steiner Bernátné, Roth Miksáné, Weisz Ignác drné, Geiger Zsigmondné, és Singer Ignác drné. Részünkről is a legszebb és legüdvösebb sikert kívánunk ezen ujonnan alakult humanus egyet működéséhez.

— **A törv. hat. bizottság közgyűlése** jövő hó 8-án lesz megtartva. A tárgysorozatból kiemeljük a polgármester jelentését, melyben az óvári levéltár pusztulásáról is nyilatkozni fog, a vízvezeték, a vasuti, a czipőgyár, a hodrusi iskola ügyét. Mint halljuk az óvári levéltár elége ügyében interpellálni is fognak.

— **Szaporodnak a „Tóthok“.** — Szándékkal mi irtuk téhával a „Tóthot“, — mert másképpen erre nem is tudunk módot. — Nincs tudnillik itt szó a testvér tótról, — hanem emberünkről, Tóth Imre doktorról. — Nem tudjuk, hogy Schenknek volt-e befolyása, — de fiával állt be a gólya hozzája. — És e kis fiucska erős lesz mint apja; — városunk óhajta: apraja és nagyja. — Legyen ő belőle valódi vasgyúró. — Erős egészsége ne legyen elmúló! — Édes, jó anyjától jó kedélyt ő nyerjen, — de szíve apjától érélyesen verjen! — Mert ha úgy fog verni, mint szíve apjának, — öröme lesz ebből szülő városának. — De bár hogy is legyen, kedves jó barátunk, — kit mint munkatársunk oly örömmel látunk, — fogadjad szívesen a mi üdvözlötünk: — Kis fiacska éljen! s tartson ő is velünk!!

— **Nyugdíjazás** czim alatt a „Selmeczbányai Hiradó“ folyó hó 21-iki számában azt írja, hogy „Storch János dohánygyári igazgató nemsokára nyugdíjba készül,“ s még oly megjegyzéssel toldja meg e

hirét, mely daczára némi homályosságának, igen könnyen kissé gyanus szinben tűntethetné föl az említett s köztisztviselőben álló igazgató magyar hazafiságát. E légből kapott hírrel szemben, biztos forrásból értesülve, kijelentjük, hogy Storch János, a selmeczi dohánygyár jeles szakképzettségű igazgatójának esze ágában sincs magát nyugdíjaztatni, mert tökéletesen munkaképesnek érzi magát és szolgálati idejét sem töltötte még be; nyugdíjaztatására pedig nincsen semminemű ok. A mi pedig ama bizonyos leplezett gyanúsítást illeti, arra vonatkozólag elég éppen arra „az egész városi közönség“-re hivatkoznunk, mely előtt Storch János, dohánygyári igazgató minden kétségét kizáró hazafisága eléggé ismeretes. Különben is Storch János törv. hat. biz. és iskolaszéki tag és 1889. június 1-étől a F. M. K. E. választmányi tagja, mi bizonyára csak az ő jó hazafisága mellett bizonyít. Így tehát a „Selmeczbányai Hiradó“ említett közleménye csak téves értesítésen alapulhat.

— **Rendőri hírek.** *Trachoma vizsgálat.* A rendőrkapitányi hivatal a múlt héten a m. kir. dohánygyárban a selmeczbányai czipőgyárban és a kötő- és szövőgyárban tartotta meg a rendes időszaki trachoma vizsgálatokat. Az eredmény a lehető legörvendetesebb, mert az 1300 megvizsgált munkás között csak kettő találtatott betegnek, kik már a múlt évben is betegek voltak s a kiknek állapota a rendes gyógykezelés következtében örvendetesen javul. — *Gyár vizsgálat.* Réty Menotti kerületi iparfelügyelő e héten megvizsgálta a város területén levő gyárakat. Az elsőfoku iparhatóság részéről Kuti István rendőrkapitány vett részt a vizsgálatban. Az ipar felügyelő a legnagyobb meglepődését fejezte ki a bélabányai ólomcsőgyárban talált mintaszerű berendezés fölött, míg tühretlennek mondotta a czipőgyárban és a kötő- és szövőgyárban talált állapotokat. Megnyugvással vette azonban tudomásul, hogy mint két gyár, alkalmas gyári helyiségek építését tervbe vette s az építést valószínűleg ez év folytán megkezdik. — *Borvizsgálat.* A belvárosban lévő korcsmák s borkereskedések pinczéinek vizsgálatát a múlt héten kezdte meg a rendőrkapitányi hivatal. A vizsgálatot Kuti István vezeti dr. Tóth Imre bányakerületi főorvos szakértő közbenjöttével. Az eddig meg-ejtelt vizsgálatok jól ütöttek ki, csak egy pinczében vétetett egy hordó bor vegyi vizsgálat alá. — *Árverés a rendőrségnél.* Az 1897. év folyamán talált tárgyak, botok, esőernyők, keszkenők, láncok stb. tárgyat e hó 26-án délután árverezték el a rendőrkapitányi hivatalban. Az összes tárgyakból 25 frt 74 kr. jött be a városi szegény alap javára.

— **Az óvári levéltár pusztulása** cz. közleményében közzé tett hivatalos vizsgálat eredménye szerint a tüzet valószínűleg deákok idézték elő, kik a faraktárban szivarozván, égő szivarvéget dobtak a faraktárnak a levéltárba vezető ajtaja felé. Szombaton délután a lyceum növendékei tornáztak a városi tornahelyiségben az én vezetésem alatt. Tornaóráim alatt fegyelem és rend szokott lenni és tanítványaimnak sem időt, sem alkalmat nem adok arra, hogy az óra alatt kihágást

lyesen felfeladítják. A felfeladítás úgy történik, hogy a legidősebb molnár gazda ünnepélyes köszöntőt mond azután poharát emeli az ifjuságra s velük egyet kocint.

Ilyen lakozást tartanak még a kömvészek is, a mely mindenben teljesen megegyezik a molnárak lakozásával. Egyes helyeken még hűen ragaszkodnak e szokáshoz, de mióta a czéh-rendszert az ipartestület váltotta fel, szűnőben van.

A farsangban igen sok lakadalom van. Ha a lakodalom napján havazik, úgy a házasok gazdagok lesznek; ha esik az eső, a mennyasszony igen sokat fog sirni; ha borus az idő az asszony sokat boszankodik s végül ha derült az idő, derült jó kedvűek lesznek. Azt is tartják, ha a mennyasszonyt a jegyruhában megveri az eső, gazdagok lesznek. Ha esketéskor szomoruan égnék a gyertyák ez rosszat jelent, vagy ha valamit otthon felejtettek, szintugy ha temetéssel találkozik a nászmenet! (Különben a lakodalmi babonákat óriási változatosságuk miatt, külön fejezetben fogom közölni).

E hónap vége felé van a farsang három napja. Azon leánynyal, ki az elmúlt farsangban nem ment férjhez tuskót szoktak huzatni; ugyanis egy jó nagydarab fatuskót valami zsineggel az ajtókilincshez kötnék s az illető leányt behívják a szobába, ki a midőn benyit a tuskót is magával huzza.

A farsang utolsó napján járnak az álarczosok, vagy a mint az egyes vidékeken didáknak, maszkáknak vagy maskaráknak szokták őket nevezni.

Tarkábbnál-tarkább jelmezekben járnak fel-alá az utcákon. Ki bohócnak, ki parasztleánynak, majd papnak, szolgabíróknak, rongyásznak, dominónak, batuszsidónak, írdeáknak sib. stb. öltöznek fel és a város egyik pontján találkoznak, hol 4—5 banda várja őket s ott mulatnak. Egyes városokban egyszerűen csak jelmez bált szoktak rendezni.

kövessenek el. Kijelentem különben, hogy deák sohasem szokott a fakamrában megfordulni, csak a városi szolga tartózkodik ott, míg a tornaórák tartanak, ki a fűtéshez szükséges fát ott fűrészeli és vágja. A t. bizottság fellelését, mely szerint deákok idézhettek elő a tüzet, mint alaptalan gyanúsítást vissza kell utasítanom. Selmeczbánya 1898. február 24-én.

Künstler János lyc. tornatanár.

— **A polgári társaskör közgyűlése** ma vasárnap d. u. lesz, melyen Sobó Jenő indítványt fog tenni a két kaszinó egyesítése tárgyában. A közgyűlést társas vacsora követi a dalárda közreműködése mellett.

— **Vidéki hírek.** *Tűz.* Ujabb időben igen gyakoriak a tűz esetek; így a lefolyt héten Geletneken három ház és négy pajta égett le, állítólag gyújtogatás következtében. A vizsgálat folyik. — *A zsarnóczai takarékpénztár és népbank részvénytársaság* március hó 6-án tartja rende évi közgyűlését. — *Iskolai ünnepély Lengén.* A lengei rom. kath. népiskola érdemes tanítója: Horniczky J. szép hazafias szellemű iskolai ünnepélyt rendezett tanítványaival f. hó 20-án azon alkalomból, hogy rajongásig szeretett felséges királyunk a magyar nemzetet — „a nemzeti élet különböző téerein kitűnt“ — 10 kiválóbb jelességű alakjának szobrával ajándékozta meg. A hódolati ünnepély a népiskolában tartatott meg, mely ez alkalomból ő felségeik a király és királyné megkoszorúzott képeivel díszítve az ünnepélyre igen izélesen velt előkészítve. Jelen volt ott a község apraja-nagyja élén az iskolai és a két község előjárósága, valamint a csekély számu meghívott intelligencia (?) A megjelentek szemmel láthatólag épültek s örvendeztek azon hazafias apró mondókaton, melyeket az apróság meglepő szabatosággal és hévvel előadott. Maga az ünnepély a tót ajku lakosságra való tekintetből magyar és tót nyelven a következő sorrendben folyt le:

1. Királyi himnus énekeltek a tanulók; 2. Az ünnepély ezéja és méltatása előadta a tanító. Ezután minden szoborral megörökítendő történelmi alaknak az iskolai tanulók közül volt egy-egy személyesítője, ki elmondá egyszersmind annak a haza körüli érdemeit. Így 3. sent Gellért püspök személyesítője volt Salat J., 4. Pázmány Péter Gáfrík J., 5. Boeckay István Singler J., 6. Gr. Bethlen Gáboré Kanyárik J., 7. Hunyady Jánosé Szpiska J. 8. Zrinyi Miklóse Kollár M., 9. Gr. Pálffy Jánosé Kollár J., 10. Béla király névtelen jelezője Kordik J., 11. Verbőczy Istváné Hrnecár J., 12. Tinódy Sebestyéné Borgula J., 13. Boldog Asszony anyánk régi ének a török hódoltság korából előadták az iskolás gyermekek, 14. pontban következett a plebános Oszaltd R. hazafias lelkesítő beszéde ki az ifjuságot s a jelen volt híveket Isten, király és a haza iránti tisztelet és szeretetre oly lelkesen s szívhez szólóan buzdította, hogy beszéde végeztével azok a közönséges egyszerű tót emberek hazafias fölbuzdulásukban percekig éljenzék a legelső magyar embert a királyt, a hazát valamint a jó lelki pástort Oszaltd Richárd plebánost. Az emlékezetes ünnepélyt a Szózat elénekése zárta be.

— **Farsang, hamvazó szerda, böjt.** Az egyik a virág, másik a hervadó szírom, a harmadik a száraz kóró, mely pusztán, búsan, letűnt örömeit siratva, mered a szürke égnek. Hiába, ilyen az élet! Ma vidám pohárcsengés, szerelmi suttogás, dévaj enyelgés; holnap az ébredés a szomorú valóra; holnapután a bánat és bajok, igen gyakran a kényszerű veztéklés. És ez az utóbbi mindinkább tért hódít. Mindenütt több a keserűség, mint az öröm. Visszahat ez a bénító, nyomasztó lidércz még a farsangra is. A mi mulatságot erőltetnek is, az mind olyan, mint a festett csemege. Letűntek a régi, jó idők, midőn még az emberek isten igazában mulatni tudtak, még a fiatalok is! Akkor volt csak mozgalmas a hushagyó kedd! A város apraja-nagyja leste már az utcákon, ugyan milyen tréfát gondolt ki az akadémiai ifjuság; s várakozásában sohasem csalat-

Máshol meg a falu legényei muzsikásokat fogadnak s nagy nyársakkal járnak házról-házra, hol szalonnát tűznek fel, és néhány garast adnak a legényeknek, miből a cigányokat fizetik, maguk pedig egy jó utolsó farsangi mulatságot tartanak.

A pénteki napot általában a legszerencsétlenebb napnak tartják, azért e napon semmit se jó kezdeni.

Huszonnegyedikén van Mátyás, ki a jeget töri. Mátyásról mondják ha jeget nem talál, úgy csinál. E naptól kezdve kifelé megyünk a télből.

Hamvazó szerdán megkenik a homlokukat a szentelt hamuval annak emlékeztetéseül, hogy porból letűntünk és hogy porrá leszünk.

A hamvazó szerda előtti napot hushagyó keddnek nevezik, még pedig azért, mert e napon a husételektől a jámbor és vallásos emberek ünnepélyesen elbucsznak. E napon utoljára főznek húst, melyből egy darabkát levágnak, mit rongyocskába kötve eltesznek. Hasonlóképpen csinálják a zsirral is; ugyanis azt tartják, ha valakinek a lába, keze vagy valamije fáj, akkor e zsirral jó megkenni a fájós tagot s a baj elmulik. E naptól kezdve igen sokan olajjal főznek egész husvétig.

Hamvazó szerda utáni napot csonka csütörtöknek nevezik, mert az még félünnep. Fele a farsangba, fele pedig a böjtbe esik. Hushagyó kedd estélyén szokták sok helyen és nálunk a hangszok is mulatozás közepett éjfélkor a nagybögöt ünnepélyesen eltemetni. Ezt én a következőképpen láttam. A cigányok keservesen huzzák a szebbnél-szebb darabokat, egyszerre azután egyik hirt a zene közben a bögs lecsavarja és leveszi, majd a másodikat, harmadikat, végül mind a négyet. Mikor ez megvan, abban hagyják a tánczot. Odahaza természetesen a bögs újra felhurozza a hangszerének hurjait.

Darabos.

Népszokások és babonák február havában.

— A „Selmeczbányai Hetilap“ eredeti tározája. —

Gyertyaszentelő napján gyertyát szentelnek. E szentelt gyertya sok mindenre használtatik. Nyáron, mikor óriási a vihar megszokták gyújtani s imádkoznak a vihar elmúlásáért. Ha valaki nagy beteg, vagy haldoklik, akkor is meggyújtják s imádkoznak.

Balázs napján kétágu gyertya között a pap megáldja a templomba jött emberek torkát, a torokfájás ellen. Némely vidéken még ma is megvan a Dorottya járás. Az eladó leányok szépen felöltözködnek, iparkodnak minden bájaikat kimutatni és szép párosával énekelve járnak fel-alá a falu utcáin. Mikor a falut végig járták, egy házban összegyűlnek, hol a legények már várják őket, és kivilágos reggelig mulatnak.

Kár, hogy ezen szép szokás a műveltség haladásával, már háttérbe szorult s ma már csak itt-ott lehet feltalálni.

A Duna és Tisza menti városokban a molnárak a farsangban érdekes mulatságot az ugynevezett lakozást szoktak rendezni. A felszabadulandó molnár inasnak valamelyik leány ismerőse gyönyörű kötényt csinál a legfinomabb himzéssel és női kézimunkával. E gyönyörű kötényt selyem- és atlaszszalagokkal és csináltvirág koszorúkkal díszítik fel. Az inas ünnepi ruhába öltözik s rendesen ketten szélhordják a meghívókat a lakozásra. Lakozás napjának délutánján a felszabadulandó inasok díszesen feltöltöznek, a kötényt is magukra veszik s zeneszó mellett viszik a molnár-czimert végig a városon. Minden egyes nagyobb molnár gazda háza előtt megállnak és a gazdát ünnepélyesen még egyszer meghívják a lakozásra. A borrhól gondoskodva van, enni valót meg ki-ki magával visz s így kitűnő bált tartanak. Ezen bálon aztán az inasokat ünnepé-

kozott. De régen volt az már; el sem hiszik talán, hogy egy izben, midőn még büszkén fennállott a szt.-antali kapu, s az ifjuság a Dolinán gyülekezett a nagy álarozos menetre, az akadémiai ifjak oly monstruozus alkotványt tákoltak össze, nem tudjuk már, elefántot-e vagy tevét, hogy az sehogysem fért be a város kapuján. Nosza, le kell bontani a kapuboltozatot; s igazán neki álltak mindenféle eszközzel. Volt erre riadalom! A városi tanács azulán in corpore s teljes díszben levonult a szt.-antali kapuhoz, szépen megkérlelvén az ifju urakat, kimélnék meg ez ősi emléket, a kaput, s inkább kartítsák meg kissé azt az elefántot vagy tevét. Régen volt az! Ki gondolna most ilyenre! A mámor, az érzékek felcigázása képezi most a farsangi mulatságot. Kiüríteni a habzó serleget, s ha kiürült, ha nincs benne már egy cseppnyi élv sem, a falhoz vágni az üres edényt, ez most a divat, a szokás. Halhatatlanságot vivna az ki magának, ki az erkölcsi macskanyóször ellen is kitalálna valami korhelylevest, mely ismét talpra állítaná az embert. Mert bizony, nem lehet tagadni, iszonyú erkölcsi katzenjammerben szenved az egész művelt és műveletlen társadalom. Mintha az eddig élvezelt mindenféle gyönyörök kifczamítottak volna minden egészséges gondolkodást és érzést! Akármerre tekintünk, mindenütt unottság, hóbort, tehetetlenség, félrehibbant gondolatok, szappanbuborékkal égbe emelkedni akaró hóbort; s az egészen, mint a bankettek fogasain az elmaradhatlan tatár-mártás, előmlik az émelygős, unalmas, életunt, kedvetlen és izetlen kedélyhangulat. Bizony, a hőjt ideje ez, de nem az önkényes, lemondó hőjt-é, de a kényszerű az elromlott! gyomor követelte hőjté. De talán ennek is vége szakad?! Megijul, megerősödik a társadalom szervezete, új virággal, új életerővel kihajt, s lesz virágvasárnapja, feltámadása, s diadalmas örömmel gondol vissza a legyűrt macskanyószörre, a keserves, hosszú, unalmas hőjtre.

a—z.

— **A selmeczi takarékpénztár közgyűlése.** Meghívás a selmeczi takarékpénztár részvénytársaság 1898. évi márczius hó 17-én d. u. 3 órakor az intézet helyiségében tartandó L. rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. A közgyűlési elnök és jegyző valamint a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldendő két részvényes választása. 2. A meghatalmazások megvizsgálásáról szóló bizottsági jelentés, 3. Megemlékezés az intézetnek 50 év előtt történt alapításáról. 4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. 5. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása. 6. Az igazgatósági és egyéb indítványok tárgyalása. 7. Három igazgatósági tagnak egy évre terjedő megbízással való választása. 8. Ügyész választása. *Selmeczbanya* 1898. február hó 10-én — Jegyzet. A meghatalmazások f. évi márczius hó 17-én délelőtt 11 óráig bemutatandók.

— **400 darab torna ing, czipő és öv készült** Herczog M. főtéri divatüzletében a tanuló ifjuság részére. A torna ingek, czipők és övek nemcsak felette praktikus, hanem igazán csinosan vannak kiállítva és a mi fő, igen olcsók.

— **Kitűnő sörnek** mondják a Strkula-féle vendéglőben árusított valódi kőbányai dupla marcziusi sör, melynek ára csak 24 kr literenként. Ajánljuk a sürkedvelők figyelmébe.

Mulatságok.

A lyceumi tanulók hangversenye. A lyceumi tanulók által február 19-én rendezett hangverseny minden tekintetben igen jól sikerült. Az énekkar mint eddig is mindig, úgy most is remekelt. A habér természetesen Fekete István tanár urat illeti. Igazán bámulatra méltó, mily fegyelem és rend van a lyceumi dalárdában, s elképzelhető mennyi türelem és kitartás kell ahhoz, hogy valaki teljesen iskolázatlan hangokkal ily dolgokat tudjon produkálni, Weber Pretiosájából vett kardal valamint Verdinek Traviatájából a „Czigány-nők kardala“, mint az énekkar első száma igazán egyszerű volt. A termen kívül elhelyezett visszhang oly pontosan vágott be és oly gyönyörű pianissimóval felelt a főkarnak, hogy az ember operában képzelte magát. A második szám „Ima“ a granadai éji szállásból (Kreutzer) és Flotov Alessandro Stradella „Kardala“ szintén fölülmúlt minden várakozást. „A kis dalos“, előadva a gyermekkar által Micsinay János II. o. t. zongorakíséréte mellett képezte a következő számot. Igazán dicséretet érdemel a kis virtuóz, ki a mellett, hogy a legnagyobb pontossággal játszotta le kottáit, még Fekete tanár ur mozdulataira is figyelemmel volt úgy, hogy teljesen dirigálás szerint játszott, s erőteljes játékaival az éneket nem engedte lezállani. Weber „Békahangversenye“ nem szorult további dicséretre; a vig hangulat, mit a sikerült előadás a közönségben keltett, eléggé kárpótolta a betanulásra fordított gondot. „Szép örömköny ragyogása“ Erkel „Bánk-Bán“-jából s népdalcsoport következtek s befejezésül Hertelendi induló, mit az ének s zenekar együtt adott elő. Az összes énekszámokat ugyanazon precíz betanulás jellemzi, a dinamika, a pianissimók és fortissimók egész helyes keresztülvitele valamint a gyönyörűen begyakorolt crescendók őszinte bámulattal tölték el az embert. Ami a zeneszámokat illeti, következők lettek előadva: A hangverseny bekezdésével D'Amant Leó nyílánya, a műsor 5-ik pontja Braga „Angyalok dala“ s 9-ik pon-

tul az énekkart kísérte a zene a Hertelendi indulóban. Általában nagy súly volt itt is fektetve a színezésre s a pianissimók igazán szépek is voltak, de ahol erő kellett ott az, sajnos kissé hiányzott. A min azonban csodálkozni nem lehet, mert a fiatal zenészek erős lámpalázban szenvedtek, ez a hosszan kiartott hangok vibrációján volt érezhető, melyek úgy hangzottak mint egy orgona, ha ki van huzva a „Tremolo“ mutató. Nagy érdeme Soltz Elemér VIII. o. tanulóknak az, hogy ámbár több fuvola volt a karban, ezek egy egymással mint a többi hangszerrel is teljesen összhangban voltak. Az említett darabokon kívül volt még két szóló szám is. Drobny János VIII. o. tanuló adta elő Mozart VII. sonatáját. Harmadéve volt utoljára alkalmam Drobny meghallgatni, s mondhatom, meglepett azon óriási haladás, melyet ezóta tett. A technikája nagyon jó már most is s ha több súlyt fektetne a színezésre, előadása kifogástalannak volna mondható. Tehetsége azonban félreismerhetetlen, s ha ezt kellően fölhasználja, rövid idő alatt igen jó zongorázó lehet belőle. A másik szóló szám: „Szerelmes história“ monológ zongorakíséréttel, előadta Soltz Elemér VIII. o. t. Egy szerelmes zongoramester beszéli el, hogyan közlekedett a zongora útján szembén lakó kedvesével. Igen jól volt begyakorolva s csakis az volt hibája, hogy kissé halkan beszélt. Az egész hangverseny hatását összegezve, el kell ismer-nünk, hogy mint már említettem, a siker egyszerű volt. Igaz szívből gratulálunk a fiatal zenészeknek, s kívánjuk, miveljék e szép lélekemelő művészetet továbbra is szorgalommal és kitartással. A hangverseny tancsmulatság követte, mely igen vig és kedélyes hangulatban folyt le, s csak hajnalban ért véget. Ezen hangversenyre mindig szívesen fognak visszaemlékezni, úgy a fiatal közreműködők, mint a résztvevett közönség is. Fekete István tanár urnak legnagyobb hálaulgy tartoznak pedig a szülők, ki annyira ért ahhoz, hogy gyermekeikben a zene iránti lelkesedést felkelte, kinek kezében az ütenypálcza láthatólag nem vasbot, hanem a szeretetnek varázsvesszője, melylyel ezen évben is, melyben pedig nem rendelkezett olyan jó anyaggal, mint a múlt években, valóban bámulatra méltó eredményt tudott elérni.

A lyceumi hangverseny jövedelme volt: belépő jegyekből 254 frt 40 kr., felülfizetésekből 47 frt 60 kr; összesen; 302 frt. Kiadás volt 137 frt 40 kr, marad tiszta jövedelem 164 frt 60 kr.

Felülfizetések: Heinec Hugó 7 frt, Bernhardt Adolf, Jónásch Antal (Salgó-Tarján), Sobó Jenő, Svehla Gyula 5 frt, Hénel Béla (Osova), Panek Ödön 2 frt, Baumerth Károly 1 frt 60 kr. N. N., Takács Miklós 1 frt 40 kr, Vitális István 1 frt 20 kr, Krausz W. G. 1 frt 10 kr, Ábrám Viktor, Brozsek János, Hornyacsok István, Joerges Ágoston, Papp György, Storch János, Szöllösi Manó (Losoncz) 1 frt, Soltz Vilmos 60 kr, ifj. Baumerth Dániel, Beregh Miklós Ernst Zsigmond, Heimann N., Hlavathy József, Micsinay János, Welsor Kornél 50 kr, Csiba István, Frieberth Gyula, N. N., Lencső János, Richter Antal, Szentistványi Gyula 40 kr, Lehoczky Károly Mihály Ferencz 25 kr, Czeglédy István, Fiedler Gyula, Horváth Panna, Honkó Pál, Jaeger Gyula, Jezsovits Károly, Krausz Vilmosné, Künsztler János, Margótyi László, ifj. Marschalkó Gyula, Masztics Gusztáv, N. N., Platzer Ferencz, Szever János, Szép Gábor, Trszlin Lajos, Zalányi János 20 kr, Vajda Barna 15 kr, Erdélyszky Zsigmond, Fabriczius Dezső, Frank Ignác 10 kr, N. N., 5 kr.

Ugy a felülfizetők, mint Joerges Ágoston, Krausz W. G. Markus Zs. és Schwott Lajos urak szíves közreműködésükért fogadják a lyceumi Zenetársaság hálás köszönetét. A tiszta jövedelemből a Zenetársaság 10 frtot küldött a helybeli honvédszoborra és 10 frtot elhunyt kedves tanárának Bellus Janosnak a siremlékére szán, mely összeg más adományokkal is fog szaporodni, hogy a most jeltelen siron illő emlékkő legyen.

A márczius 3-án tartandó „báld“-ra nagyban folynak az előkészületek. A közönséget sok érdekes meglepetés várja.

A kereskedelmi ifjuság bálja, mint már jeleztük márczius 5-én lesz megtartva. A bál rendező bizottságba Tibély Vilmos úr helyébe, kit édes anyja elhalálózásával szomorú gyász ért, Platy Antal úr választott be. — E hál bizonyára fényesen fog sikerülni, mert a rendezőség annak érdekében minden lehetőt elkövet és a tiszta jövedelem egyrésze az itt felállítandó honvédszobor javára lesz fordítva.

A vegyes ipartársulati bál fényesen sikerült. A báli közönség két zenekar közreműködése mellett a hajnali órákig remekül mulatott; az anyagi siker is elég szép.

A tűzoltói bál húshagyó kedden a farsangi mulatságok befejezéseül a városi vígadóban tartatott meg. Ha visszpillantunk az idei bálévdában eddig rendezett mulatságok hosszú sorozatára, azt a közönyt és részvétlenséget úgy a polgárság mint a többi számottevő körök részéről egy mulatságnál sem tapasztaltuk mint itten. Mert nem elég az, ha a jótékony cél iránti tekintetből megveszük azt a belépti jegyet, hanem meg kell ám becsülni derék tűzoltóinkban az önfeláldozó működést, mit csak az által tehetünk, ha minél gyakrabban érintkezünk velök és leginkább akkor, a mikor ök maguk keresnek és kínálnak alkalmat arra. Ne csodálkozzunk, ha ezen egynegyed évtized óta üdvösen működő egyesületben az összekötő kapocs némileg lazulni kezd, mert lazulnia kell ilyen körülmények közt. A buzgó új alparancsnok Chauer Ottó városi számvevő, mint főrendező minden lehetőt elkövetett, hogy az egykori híres tűzoltói bálók ismét felszínre kerüljenek. Reméljük, hogy kitartó buzgósága a jövőben nem lesz eredmény nélkül. A szépen kidiszitelt teremben az első négyest 50 pár járta. Derék tűzoltóink lehet mondani szűk családi körben igen kedélyesen példás rendben virradtig mulattak. A szünóra alatt kisorsoltatott három nyereség tárgy. A főnyereséget egy mokka szerviz az egyet jegyzője Ács József városi pénztáros, a másodikat egy kis asztalkát Morgenstern légszeszgyári alkalmazott és a harmadikat egy üveg champagnert Cserny szabómester nyerte el. A rendezőbizottság az anyagi eredményről ez időben még nem számolhat be, azért azt csak a jövő számban közöljük.

Egy város atya emlékkönyvébe.

Iratott maradandó emlékül, tehát nem őrizendő meg a városi levéltárban.

Danaidák hordójába
Oly sok vizet hordtanak;
Nálunk pedig most javába
Annyi tintát rontanak.
De miként a Danaidák
Oly hiába fáradtak,
Lukas talpra alapíták
Fáradtságuk s járattak
Ó, velünk itt is bolondot,
De mi biztunk mindkoron;
Im okoz most mennyi gondot:
Be kéne ez, be jó von.
Óriási tinta tenger
Mártatott ki valóban;
Bámulva kérde az ember:
Az eredmény hát hol van??
Rámondják: „a papirosban!“
De ezt főképp, ki okozza? . . .
Olvasd kezdő betűm sorra.

Selmeczi telefont-hirmondó tudósítása.

Zóna idő: február 27-ike, vasárnap d. e. 9 óra pontban.

Nagy örömhirt tudatunk t. hallgatóinkkal. Szerkesztőnk meghívást kapott az udvari bála; el is ment, részt is vett azon. A felséges ur abban a megtiszteltetésben részesítette, hogy megszólította, megveregette a vállát s különösen megdicsérette, hogy olyan közhasznú tevékenységet fejt ki a Hirmondó városunkban. Kegyesen megengedte, hogy udvai híreket is közölhetünk és kikérte támogatásunkat fontosabb állami ügyekben, egyben megadta az udvari czímet is. Végül üdvözlőt küldi olvasóinknak. A ki nem hiszi, nézze meg szerkesztőségünkben az udvari estélyről hozott egy darab bonbont.

Külföldi híreink.

Zólat felkértük, hogy esetleges elítélését azonnal tudassa velünk, hogy megbotránkozásunkat illő módon fejezhessük ki Esterházy előtt, kiben egy csepp magyar vér sem lehet, mert Zólat úgy akarja lemészárolni, mint egy tengeri nyulat.

Mivel Krétának még nincs kormányzója, pályázatot hirdettek. Főkövetelmény: kemény fej, vastag bőr, csupa hus szív és a világról való lemondás. Fizetése: kétél vagy golyó.

Németország azt kiabálja, hogy ő nem fél. Eszünkbe jut a gyerek és a sötét szoba.

Az „Independance“ leleplezéseket közöl Zóláról. Előfizetői különösen családjának női tagjai iránt érdeklődnek.

Laibachban megszűnt a földrengés, tehát a német deákok ellen közápporral tüntetnek a szlovén tanulók, kik folytonosan ingani érzik talpuk alatt a földet.

Genuából jelentik, hogy oda megérkezett egy hajó telve magyarországi tót atyafiakkal, kik azt mondták, hogy Magyarorszában a tót (érzelmű) nem ember, a kása nem étel. A derék olasz nép evvívát kiáltott a magyarokra.

Sonnenhal berlini tőzsde látogató föbelötte magát, mert nyaraló részvényeikre contramine játszott.

Belföldi híreink.

Mezőberény városában a hazafias ünnepélyek alkalmából eltiltották a mozsarazást, mert a tűzmester szájából egy töltés kiütötte a pipát, mely emberemlékezet óta szájában volt.

Bakabánya márczius 15-én nevét a hazafiasabb Huszárbányára változtatja meg.

Budapesten megalakult a spiritista szövetség, melynek tagjai csak azok lehetnek, kik a spiritust tisztán megismerik.

Az államháztartás mult évi utolsó negyedében 15 millió kezelési mérleg bevételi fölösleg mutatkozott, lehet talán reményünk, hogy városunk is kap belőle kölesön új vígadó építésére.

Karátsonyiek estélyén nagy feltűnést keltett egy kosár jövő évben termett őzsi baraczk. Idei szőlőre és számőzára rá se néztek.

Ugyanerről az estélyről: a 140 darab fázán fejet elküldték a döghei szociálístáknak, hogy lássák saját szemekkel, hogy mulat a magyar állítólag erre esőndesedtek le, mert jövő sorsukat látták példázva.

Fiumében fényesen sikerült a kocscikorzó, melyben részt vett a kormányzó is, kinek gyönyörű kocsjára a horvát kaszinó erkélyéről egyszerre két láda bonbont szórtak. A kormányzó meghattottan közönte meg a figyelmet.

Egyik kisebb vidéki városunkban a liberális polgárság már emancipálta a hölgyeket, az eredménye azonnal jelentkezett: sok piszkos gyerek és igen sok hideg ebéd.

A fővárosi kaszinók már megtartották közgyűléseiket, majdnem mindegyikben a jövedelem főforrása a 32 levelű biblia s mégis atheistának mondják a világot azok, a kik a legszorgalmasabban bibliáznak.

Kőrmözbányán egy koncertnek jövedelme 500 frt volt; másik hír: a pénzügyminiszter biztost küldött ki a pénzvörhöz.

Helyi híreink.

A rendőrséget egy szomorú taggal fogják szaporítani, ki a nagyobb temetéseknel elől mén, hogy a kocscik kitérjenek. A mult héten nagyon éreztük hiányát.

A nagy gymnasiumot nem viszik el tőlünk, mert a két középiskolánk tanári kara a néhány év óta szünetelő tanári kört ujra életre keltette.

Sokat táncoltunk a honvédszobor javára, hogy még sem lesz meg, annak a szobor az oka, miért nem jött ő is táncolni.

A hodrusbányai ovoda választmány meghasonlott egy dada miatt, a ki olyan ovoda dada, hogy heves vitára adott alkalmat. Többeknek felvilágosításul mondjuk, hogy nem a kiültetett diófa esemeték a tolvajok, hanem valóságos két lábu tolvaj esemeték voltak városunkban, kik már hűvösben (—10° Cels.) vannak.

Az óvári levéltár elpusztulásával szoba hozták a deákokat; mi úgy láttuk, hogy azok oltottak és vizipuskát huztak és nem gyújtottak.

A loavató bizottság egyetlenegy egy számarat sem talált Selmeczen.

A városi vígadóra borbélyezimert tesznek, a hol kitűnően beretválnak és eret vágnak.

Az új akadémiához a vízvezeték magától készült el, mely a vizet az óhegyről az akadémia kertjének faláig vezeti; mégis csak jó az Isten!

A két kaszinót akkor lehetne egyesíteni, ha mindkettőnek a személyzetét össze lehetne háziasítani.

Egyik vendéglőnkben ismét jó a sör, mert a szénsav-apparatus javítás alatt van.

Márcziusban a sorozáskor megint látunk eleven katonákat. Apák el ne szalaszszátok ezt az alkalmat és mutassátok meg fiaitoknak, hogy egy évig ismét béke legyen a házban.

Hirmondó.

Hirdetések.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fürdő titkár kerestetik! Vihnye fürdőben a jövő fürdő évadra kerestetik egy fiatal, intelligens titkár. — Javadalmazása: havi 50 frt, fizetés szabad lakás és mérsékelt áru ellátás. Kik ezen állásra reflektálnak, forduljanak a fürdőbérlelőhöz, Hell Jakabhoz Selmezbányán.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a legmodernebb igényeknek is teljesen megfelelőleg berendezett

szabóüzletemet

*** A tavaszi idényre ***

a legdivatosabb, tartósabb és finomabb különféle bel- és külföldi szövetekkel dúsan felszereltem és azok nagy választékban állanak a tisztelt közönség rendelkezésére. A midőn ezt nagyra becsült tudomására hozni szerencsém van, egyúttal biztosíthatom arról, hogy üzletemben minden nemű öltönyök a legújabb és legdivatosabb kivitelben készülnek.

Becsés pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Czemmel György
szabóüzlet-tulajdonos.

VI. osztályu huzás!!!

A nyerhetés legnagyobb esélyei!!

30,000 nyeremény.

I. magyar kir. szabadalmazott

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

80,000 sorsjegy 30,000 nyeremény.

Hatodik osztály.

Betét 24 korona.

Húzás: 1898. márczius 9. — ápril 6-ig.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben.

Korona

1,000,000 (egy millió).

Nyer. és jut.	Korona.	Figyelemztetnek azok, kik I., II., III., IV, illetve V-ik o.-ra szóló sorsjegyeket vettek, de sorsjegyeik nyereménnyel ki nem huzattak, hogy ugyanazon számú sorsjegyeket az VI-ik osztályra is ugyanazon elárúsitónál vehetik meg, kinél az I-ső, II-ik, III-ik, IV-ik illetve V-ik osztályra szóló sorsjegyeket vásárolták, természetesen a VI-ik osztályú betét lefizetése mellett.
1 jut. 600000	600000	
1 kor. 400000	400000	
1 á 200000	200000	
1 á 100000	100000	
1 á 60000	60000	
1 á 40000	40000	
2 á 30000	60000	
3 á 20000	60000	
20 á 10000	200000	
50 á 5000	250000	
400 á 2000	300000	
720 á 1000	720000	
1000 á 500	500000	
27800 á 200	5560000	
30,000	9,550,000	

Az VI. osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész	24 kor. — fl. = 12 frt — kr
Egy fél	12 „ — „ = 6 „ — „
Egy negyed	6 „ — „ = 3 „ — „
Egy nyolczad	3 „ — „ = 1 „ 50 „

Az VI. osztályra szóló vételsorsjegy ára azonban:

Egy egész	160 kor. = 80 frt.
Egy fél	80 „ = 40 „
Egy negyed	40 „ = 20 „
Egy nyolczad	20 „ = 10 „ —kr

Ezen húzásnál a nyerhetési esélyek a legelőnyösebbek.

Eichel Sándor özv. és utódja

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsitói
SELMECZBÁNYÁN. (Kis állatvásár-tér.)

ÚJ ÜZLET MEGNYITÁS!!!

Bátorkodom a helybeli és avidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Selmezbányán a Deák Ferencz-utcában (Ochtendung-féle házban)

üveg- és porcellánkereskedést rendeztem be.

Raktáron tartok: porcellán, lámpa, tükör, kép és mindennemű üveg árukat, a legnagyobb választékban.

Elvállalok az üvegszakmába vágó megbízásokat, u. m. kép, és tükör keretezéseket és ablak bevágásokat, a mely célra, egy szakértő üzletvezetőt alkalmaztam.

A midőn fentjelzett új üzletemre a n. é. közönség becses figyelmét felhívni van szerencsém, bátorkodom egyúttal arról is értesíteni, hogy előnyös összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az áruim eladását, mint a bevágatási munkákat legjutányosabb árban eszközölhetem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok

teljes tisztelettel

Stark Mihály,

üveg- és porcellán kereskedő.

házakhoz alkalom adtán minden e szakmába vágó cikkeket készségesen

A selmezbányai takarékpénztár 1897. évi mérleg számlája.

Pénztári maradvány 1897. deczem. 31-én	8102 85	Részvénytőke	120000
Jelzálogos kölcsönök	1311783 44	Részvénytőke kamatai	7200
Ezek kamathátraléka	40886 89	Tartalékalap	100000
Váltó-kölcsönök	657042 57	Külön tartalékalap	46155 09
Ezek kamathátraléka	156 35	50 éves jubiláris alap	5000
Kézi zálog előlegek	92113 69	Nyugdíj alap	43322 13
Ezek kamathátraléka	2705 19	Betétek	1794081 31
Értékpapírok 1897. évi deczem. 31-iki		Váltóvisszleszámitolás	26813
tőzsdei ár. sz.	44685 75	Előfizetett jelzálog kölcsön kamat	5720 34
Ezek kamathátraléka	1365 63	„ váltó kölcsön kamat	7678 16
Más pénztintézeteknél	39 63	„ kézi zálog előleg kamat	236 63
Más pénztintézeteknél kamathátralék	234 14	Zálogtöbbletek	846 35
Osztrák-magyar bank giro-számla	204 51	10%-li betétkamat adó tartozás	3448 81
Intézeti ház	16000	Bélyegilleték tartozás	
2/I. számú bérház	28091 25	Előfizetett letéti díjak	130
2/I. „ „ hátralékos bére	25	„ házbér a 2/I. számú bérháznál	74 16
Előfizetett váltóvisszleszámitolási kmt.	144 01	Osztalék hátralék	132
Felszerelések	693 23	Nyeresség és veszteség számla 1896 évi	
Perköltség előleg	233 50	áthozat 12714 frt	
Jótekonny adományok előlege	113 80	Nyeresség és veszteség számla 1897. évi	
Letéti díjak hátraléka	110 13	áthozat évi ered. 31615 frt 71 kr.	44329 71
Ipóltság—selmezbányai vasut terve	300		
Függő számla	7 43		
	2205038 99		2205038 99

Selmezbányán, 1898. január 24-én.

Fiedler Gyula s. k.

Kostenszky Adolf,
f. b. elnök.

Dr. Tóth Imre, Muzzka József, Valkovits Károly,
f. b. tagok.

Pachmayer János,
f. b. jegyző.

Bérbeadó és eladó.

A terasszon levő házam I. emeletén levő 5 parketirozott szoba, konyha és éléskamrából álló lakást, melyhez nyári lakkal bíró kert is tartozik, f. év november 1-től bérbe adom.

Eladok egy fürdőkádat zuhany és fűtőkészülékkel; egy fedeles és fedél nélküli hintót, két szekeret és egy üveg táblás szekrényt (ezüstneműekre).

Bővebbet megtudhatni nálam.

Tisztelettel
Hell Jakab.

Gyár: Alsó Hámor, Bars megye.

Gyári főraktár: BUDAPEST, Andrassy-ut 29. (I. em.)

Raktár: BÉCS, I., Seilergasse 1. szám.

A „SZANDRIK” ezüstárú-gyár,

mely az 1752-ben Selmezbányán alapított Geramb J. J. unio tulajdona, saját vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút, mint asztaldiszeket, gyümölcsstartókat (jardiniéres-készleteket), zsirandolókat, gyertyatartókat, serlegeket, dísz-emléktárgyakat és versenydíjakat, mindennemű evő-készletet gazdag választékban, pipere-tárgyakat. stb. stb.